

Tantárgy címe: Szakmódszertan II.

(1.) Kurzus címe: Szakmódszertan II.	Kreditértéke: 2
A tantárgy besorolása: kötelező	
A tantárgy elméleti vagy gyakorlati jellegének mértéke, „képzési karaktere” ¹² : gyak. (kredit 100%)	
A tanóra ¹ típusa: gyakorlat és óraszám: 28 az adott félévben, (ha nem (csak) magyarul oktatják a tárgyat, akkor a nyelve: - Az adott ismeret átadásában alkalmazandó további (sajátos) módok, jellemzők ² (ha vannak): -	
A számonkérés módja (koll. / gyj. / egyéb): gyj. Az ismeretellenőrzésben alkalmazandó további (sajátos) módok ³ (ha vannak): mikrotanítás, óratervek készítése	
A tantárgy tantervi helye (hányadik félév): 6. félév	
Előtanulmányi feltételek (ha vannak): -	

Kurzusleírás: az elsajátítandó ismeretanyag tömör, ugyanakkor informáló leírása, vagy a féléves témák felsorolása (ld. **új szakos KKK**, ill. NAT Magyar Közlöny 2020. évi 17. szám)

Témakörök:

1. Forráselemzés a történelem érettségien, esszéírás tanítása
2. Tanulói kiselőadások, értékelés és visszajelzés
3. Kritikus gondolkodás és problémamegoldás fejlesztése a történelemórákon, drámapedagógia módszerek
4. Hallgatói gyakorlatok I-IX.

Választható gyakorlati témák:

Egyetemes történelem:

- A földrajzi felfedezések
- A korai kapitalizmus
- A reformáció
- “Hitviták tüzeiben”
- A brit alkotmányos monarchia
- Az Amerikai Egyesült Államok működése
- A felvilágosodás
- A francia forradalom és hatása
- Liberalizmus, nacionalizmus, konzervativizmus

Magyar történelem:

- Az ország három részre szakadása
- A török kiűzése és a török kor mérlege
- Rákóczi szabadságharc
- Magyarország újranevesítése

1

Nftv. 108. § 37. tanóra: a tantervben meghatározott tanulmányi követelmények teljesítéséhez az oktató személyes közreműködését igénylő foglalkozás (előadás, szeminárium, gyakorlat, konzultáció), amelynek időtartama legalább negyvenöt, legfeljebb hatvan perc.

²pl. esetismertetések, szerepjáték, tematikus prezentációk stb.

³pl. esettanulmányok, témakidolgozások, dolgozatok, esszék, üzleti, szervezési tervek stb. bekérése

- A felvilágosult abszolútizmus reformjai
- A reformkor
- 1848-1849

Értékelés: a megtartott gyakorlat alapján.

KKK megfelelés:

- Felismeri a nagy földrajzi felfedezések jelentőségét, és értelmezni tudja az ebből következő gazdasági, kereskedelmi átalakulásokat.
- Ismeri a kora újkori Európa és Európán kívüli világ történetét, tisztában van a reformáció alapvető tételeivel és a világra gyakorolt hatásukkal, **kontextusba tudja helyezni a katolikus megújulás jelentőségét.**
- Tisztában van a kora újkori függetlenségi mozgalmak és a török kiűzésének jelentőségével.
- Tisztában van a kora-újkori és újkori művelődés- és eszmetörténeti fogalmakkal.

Mely NAT-KET elemeket tartalmazza a kurzus? (kerettantervekhez ld. https://www.oktatas.hu/kozneveles/kerettantervek/2020_nat)

A kurzus megfelel a NAT II. 3. 4. 1. pontjában megfogalmazott alapelveknek és céloknak.

NAT 5-8

A meghatározott főbb témakörök közül a 6-12. témaköröknek.

NAT 9-12

A meghatározott főbb témakörök közül a 7-13. témaköröknek.

KET 5-8

A kurzuson tárgyalt anyagok lefedik a történelem tantárgy 6-8 évf. kerettantervének a 13-16. oldalán felsorolt témákat, fogalmakat, és a témákhoz tartozó meghatározott célokat.

KET 9-12

A kurzuson tárgyalt anyagok lefedik a történelem tantárgy 9-12 évf. kerettantervének a 17-24. oldalán felsorolt témákat, fogalmakat, és a témákhoz tartozó meghatározott célokat.

Továbbá a kurzus a Magyar Közlöny 2020. évi 17. számának 350-352. oldalán megfogalmazott célok eléréséhez is hozzájárul.

Mely NAT-ra épülő érettségi vizsgatárgy követelményeket tartalmazza a kurzus? (ld. https://www.oktatas.hu/kozneveles/erettsegi/kozismereti_vizsgatargyak_2024tol)

A kurzust elvégző tanulók rendelkeznek a történelem érettségi követelményekben megfogalmazott kompetenciákkal, és áttekintjük a közép- és emeltszintű témakörök közül a 3.1-

4.2. témaköröket, illetve az ezekhez kapcsolódó fogalmakat, személyeket, valamint a topográfiai és a kronológiai adatokat.

A **2-5** legfontosabb *kötelező*, illetve *ajánlott* irodalom (jegyzet, tankönyv) felsorolása bibliográfiai adatokkal (szerző, cím, kiadás adatai, (esetleg oldalak), ISBN)

Száray Miklós (2021): *Történelem 10*. Online elérhetőség:
(https://www.tankonyvkatalogus.hu/pdf/OH-TOR10TB_teljes.pdf)

Illetve a régebbi tankönyvek közül:

Csuszó Sándor, Kozma Géza, Lovrity Andrea (2017): *Történelem a középiskolák számára 10*.

Szeged: Mozaik Kiadó.

Herber Attila, Martos Ida, Moss László, Tisza László (2005): *Történelem 4*. Reáltanoda

Alapítvány.

Herber Attila, Martos Ida, Moss László, Tisza László (2005): *Történelem 5*. Reáltanoda

Alapítvány

Azoknak az **előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek** (*tudás, képesség, attitűd*) a felsorolása, **amelyek kialakításához a kurzus jellemzően, érdemben hozzájárul** (ld. szakos KKK)

A kurzus hozzájárul az osztatlan tanárképzés KKK-jában szereplő, a „2. melléklet a 64/2021. (XII. 29.) ITM rendelethez” című részében felsorolt 1. 1-1.6.3. pontokban felsorolt kompetenciáknak és kompetenciaelemek fejlesztéséhez.

Továbbá: *Szakmai alapozó ismeretek:*

- **történeti demográfiai alapismeretek;**
- **történeti segédtudományok;**
- **forrásismeret: az egyes korszakokhoz és forrástípusokhoz kapcsolódó segédtudományi ismeretek, írásos és képi források elemzése és feldolgozása, statisztikákból, diagramokból, térképekről, nyomtatott és digitális felületekről nyerhető információk értékelése, forráskritika**

A szaktudomány szakmai törzsanyagának ismeretkörei:

- alapos szakmai ismeretek a magyar és az egyetemes történelem nagy korszakairól (**őskor**, ókor, középkor, koraújkor, újkor, jelenkor),
- alapos szakmai ismeretek a magyar történelem legfontosabb eseményeiről, jelenségeiről, folyamatairól és fordulópontjairól (nemzeti ünnepek és emléknapok) a magyar őstörténettől napjainkig;
- áttekintő, horizontális igényű, szintetizáló, tudományosan megalapozott ismeretek Európa és az Európán kívüli világ politikátörténetéről, társadalomtörténetéről, művelődéstörténetéről, gazdaságtörténetéről;
- történeti földrajz;
- a magyarság és a Kárpát-medence népeinek története napjainkig, együttélés a Kárpát-medencében
- **történeti ökológia;**
- egyház- és vallástörténet;
- **helytörténet;**
- életmód- és művelődéstörténet;
- Ismeri az ókori görög és római politikai struktúrák főbb jellemzőit és változásait, az ókori és ókori keleti civilizációk kulturális örökségét

(írásbeliség, művészetek, tudományok, gazdaság, jog), különös tekintettel a vallási hagyományokra.

- Ismeri a középkori Európa és Európán kívüli világ történetét.
- Tisztában van az öt világvallás alapvető tanításaival.
- Ismeri a honfoglalás és a 10. század magyar történelmének témakörét felölelő kérdéseket és hipotéziseket.
- Tisztában van az ókori és a középkori Európa történetének gazdaság- és társadalomtörténeti alapfogalmaival, a társadalmi rétegzettségével, gazdasági és kereskedelmi újításaival.
- Tisztában van a művészettörténeti korszakokkal és főbb jellemzőivel, **elemezni tudja a világi és egyházi kultúra eltérő aspektusait**, ismeri és érti a középkori egyháztörténet legfontosabb eseményeit
- Felismeri a nagy földrajzi felfedezések jelentőségét, és értelmezni tudja az ebből következő gazdasági, kereskedelmi átalakulásokat.
- Ismeri a kora újkori Európa és Európán kívüli világ történetét, tisztában van a reformáció alapvető tételeivel és a világra gyakorolt hatásukkal, **kontextusba tudja helyezni a katolikus megújulás jelentőségét**.
- Tisztában van a kora újkori függetlenségi mozgalmak és a török kiűzésének jelentőségével.
- Tisztában van a kora-újkori és újkori művelődés- és eszmetörténeti fogalmakkal.
- **Képes a különböző segédtudományok eredményeit hasznosítva komplex képet kialakítani a magyarság eredetéről, vándorlásáról.**
- Képes kiemelt figyelmet fordítani a Kárpát-medence népeinek történetére, a magyarság középkori történetére, az államalapítás, a középkori magyar állam megszilárdulásán és válságain keresztül.
- A magyar történelem 16-17. század eseménytörténetén keresztül képes hangsúlyt fektetni a hazafiságra, a nemzettudat megerősítésére.
- Képes értelmezni és kontextusba helyezni Magyarország helyzetét az Habsburg Birodalomban.
- Különbséget tud tenni a különböző államformák között.
- Felismeri a felvilágosodás eszmerendszerének jelentőségét, az európai világkép megváltozásának politikai, tudományos és vallási következményeit.
- Hangsúlyozza a 16-17. századi Erdélyben egyedülálló vallásszabadságot, a Fejedelemség különleges helyzetét a magyar kultúra és államiság megőrzésében.
- **Ismeri és képes elemezni az újkorban kibontakozó politikai, gazdasági, társadalmi, világnézeti folyamatokat, a megjelenő új eszméket, az úgynevezett ipari forradalom első hullámának jellemzőit, hatásait és az urbanizáció folyamatát. Tisztában van a témakörhöz**

kapcsolódó legfontosabb forrásokkal és elemzésük szakszerű módjával.

Tantárgy felelőse (*név, beosztás, tud. fokozat*):

Kurzus oktatója (*név, beosztás, tud. fokozat*): **Kapi Péter, egyetemi tanársegéd**